

Poselství Svatého otce Benedikta XVI.

ke XXI. světovému dni mládeže

(9. dubna 2006)

„Svítilnou mým nohám je tvé slovo,
světlem mé stezce.“ (Ž 118[119],105)

Milí mladí přátelé!

S radostí se na vás obracím v době, ve které se připravujete na XXI. světový den mládeže, a v mé duši ožívá vzpomínka na velmi bohaté zážitky ze srpna minulého roku v Německu. Letošní Světový den mládeže budeme slavít v mnoha místních církvích a stane se nám vhodnou příležitostí k tomu, abychom znovu oživilí plamen nadšení zapálený v Kolíně, který pak řada z vás donesla až domů ke svým rodinám, do svých farností, sdružení či hnutí. Rovněž to bude velmi příhodný okamžik, abyste na duchovní cestu nových generací za Kristem pozvali i své přátele.

Téma, které vám předkládám k úvahám, je verš ze žalmu 118 [119]: „*Svítilnou mým nohám je tvé slovo, světlem mé stezce.*“ (v. 105) Tato slova žalmu komentoval nám drahý Jan Pavel II. takto: „Žalmista s velikým zálibením chválí zákon Boží, chápe se ho jak svítilny, aby svým krokům posvětil na své, často potemnělé životní pouti“ (Generální audience, středa 14. 11. 2001). Bůh se zjevuje v dějinách, promlouvá k lidem a jeho slovo přitom stále zůstává tvůrčím. Hebrejský pojem „*dabar*“, obvykle překládaný jako „slovo“, ve skutečnosti označuje jak *slovo*, tak *čin*. Bůh hovoří o tom, co činí, a činí to, co říká. Ve Starém zákoně ohlašuje synům Izraele příchod Mesiáše a znovuzřízení „nové“ smlouvy; ve vtěleném Slovu pak své přísliby naplňuje. Katechismus katolické církve to objasňuje takto: „Kristus, Boží Syn, který se stal člověkem, je jedinečným, dokonalým a definitivním Slovem Otce, který v něm říká všechno, a nebude už jiné slovo než toto.“ (čl. 65) Duch svatý, který vedl vyvolený národ, inspiroval autory Písem svatých, takže nyní otevírá srdce věřících k poznání toho, co je v Písmech uloženo. Tentýž Duch je činně přítomný ve slavení eucharistie, kdy kněz – „*v osobě Krista*“ – pronáší slova proměňování, takže se chléb a víno stávají Tělem a Krví Kristovými, aby byly duchovním pokrmem věřících. Abychom na své pozemské pouti směřovali do nebeské vlasti, potřebujeme se všichni živit slovem a chlebem věčného života, které nelze od sebe oddělovat!

Apoštolové přijali slovo spásy a svým nástupcům ho předali jako vzácný šperk, strážný v bezpečné schránce Církve: bez Církve této perle hrozí, že se ztratí nebo roztrhne. Milí mladí přátelé, zamilujte si Boží slovo a milujte církev, která vám nejen zpřístupňuje tak vzácný poklad, ale současně vás vede k ocenění jeho bohatství. Milujte a následujte církev, která od svého Zakladatele přijala poslání, aby lidem ukazovala cestu k pravému štěstí. Není jednoduché poznat a najít opravdové štěstí ve světě, ve kterém žijeme, kde je člověk bohužel často zajatcem názorových proudů, podle kterých si může myslet, že je „svobodný“, ale bloudí a ztrácí se v omylech a iluzích scestných ideologií. Velmi naléhavou se stává potřeba „osvobodit svobodu“ (srov. encyklika *Veritatis splendor*, čl. 86), osvítit temnoty, ve kterých lidstvo tápe. Ježíš sám ukazuje, jak je to možné: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“ (Jan 8,31-32) Vtělené slovo, Slovo Pravdy, nás osvobozuje a řídí naši svobodu k dobrému. Milí mladí přátelé, často rozjímejte

nad Božím slovem a nechte Ducha svatého, ať je vám on sám učitelem. Pak zjistíte, že Boží myšlení opravdu není myšlení lidské; octnete se v kontemplaci (nazírání) pravého Boha a budete pak čist událostí dějin jeho očima; v plnosti budete okoušet radost, která se rodí z pravdy. Na své životní cestě, která není ani jednoduchá, ani bez nástrah, určitě narazíte na obtíže a utrpení a někdy budete i v pokušení vykřiknout společně se žalmistou: „Jsem unaven utrpením.“ (Ž 118 [119],107). Nezapomínejte pak společně s ním dodat: „Hospodine, podle svého slova mi zachovej život (...) ustavičně dávám v sázku svůj život, nezapomínám však na tvůj zákon.“ (Tamtéž, vv. 107.109) Láskyplná přítomnost Boží v jeho slově je svítilnou, která zahání temnoty strachu a osvěcuje cestu i v těch nejtěžších okamžicích.

Autor listu Židům píše: „Boží slovo je živé, mocné a ostřejší než jakýkoliv dvojsečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce.“ (Žid 4,12) Je třeba vzít vážně Boží slovo a považovat ho za nepostradatelnou „zbraň“ v duchovním boji; vždyť slovo Boží působí účinně a přináší své plody, takže když se naučíme mu *naslouchat*, budeme ho pak též *poslouchat*. Katechismus katolické církve vysvětluje: „Poslouchat (lat. *ob-audire*) ve víře znamená svobodně se podřídít slyšenému slovu, protože jeho pravdivost zaručuje Bůh, který je pravda sama.“ (čl. 144) Postava Abraháma je nám vzorem takového naslouchání, které se stává poslušností, u Šalamouna zase objevujeme zanícené hledání moudrosti ukryté ve Slově. Když se na něho Bůh obrátí s návrhem: „Žádej, co ti mám dát,“ moudrý Šalomoun odpovídá: „Daruj svému služebníku vnímavé srdce.“ (1 Kr 3,5.9) Tajemstvím „*vnímavého srdce*“ je utváření srdce schopného *naslouchat*. K tomu lze dospět tak, že ustavičně meditujeme Boží slovo a usilujeme o to, ho stále lépe poznávat, a tak v něm nalézáme stále pevnější zakotvenost.

Milí mladí přátelé, povzbuzuji vás, aby vám Boží slovo bylo velmi důvěrně známé, abyste ho měli vždy po ruce a bylo pro vás kompasem, ukazujícím vám cestu, po které se máte vydat. Když se do něho začnete, naučíte se poznávat Krista. K tomu poznamenává sv. Jeroným: „Neznalost Písma je neznalostí Krista.“ (PL 24,17; srov. *Dei Verbum*, 25) Velmi osvědčenou cestou k prohloubení a okoušení Božího slova je *lectio divina*, což je skutečný *duchovní itinerář*, umožňující sledovat jeho jednotlivé kroky. *Lectio* je první krok a spočívá v tom, že si vybraný úryvek Písma přečtu a zastavím se u něho, postihnu v něm to opravdu nejzákladnější; pak přejdu ke kroku druhému – *meditatio*, což je jakési vnitřní zastavení, v němž se duše obrací k Bohu a snaží se pochopit, čím to slovo promlouvá dnes do konkrétního života. Následuje další krok – *oratio*, který můžeme charakterizovat jako setrvání v přímém rozhovoru s Bohem, až dojdeme ke *contemplatio*, krok, který nám umožňuje zachovat srdce pozorné ke Kristově přítomnosti, jehož slovo „je svící, svítící v temném místě, dokud se nerozbřeskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci.“ (2 Pt 1,19) Četba, studium a meditace Písma pak mají ústít do života, v němž poctivě přilnu ke Kristu a jeho učení.

Svatý Jakub nás upozorňuje: „To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali. To byste klamali sami sebe. Neboť když někdo to slovo jenom poslouchá, ale nejedná (podle něho), ten se podobá člověku, který pozoruje svůj vzhled v zrcadle: podívá se na sebe, odejde, a hned zapomene, jak vypadá. Kdo se však důkladně zahledí do dokonalého zákona svobody a přitom vytrvá, kdo není jen posluchač zapomnětlivý, ale (skutečně) podle toho jedná, ten v tom jednání najde svou blaženost.“ (Jak 1,22-25) Kdo Boží slovo poslouchá a stále se na něj odkazuje, založil svou existenci na pevném základě. „Kdo slyší tato má slova a plní je,“ říká Ježíš, „bude podoben rozvážnému muži, který postavil svůj dům na skále“ (Mt 7,24): a nezřítí se, když se přizene bouře.

Vystavět život na Kristu tím, že přijmu s radostí Boží slovo a jednám podle jeho učení: to je program pro vás, mladé třetího tisíciletí! Je nutné, aby vzešla nová generace apoštolů, zakotvených v Kristově slovu, schopných odpovídat na výzvy dneška a připravených přinášet Evangelium úplně všude. To po vás chce Pán, k tomu vás zve Církev, to od vás očekává svět – aniž by o tom věděl. A když vás Ježíš volá, odložte stranou strach a odpovězte mu s velkodušností, zvláště když vás volá, abyste ho následovali v zasvěceném životě nebo jako kněží. Nemějte strach, spolehněte se na něj a nebudete zklamáni.

Drazí mladí přátelé, na XXI. Světovém dni mládeže, který oslavíme 9. dubna na Květnou neděli, se vydáme na duchovní pouť, která nás dovede až na světové setkání mládeže, konané v Sydney v červenci 2008. Postupně se budeme na tento veliký okamžik připravovat a společně budeme promýšlet téma *Duch svatý a poslání*. Tento rok se naše pozornost bude soustředit na Ducha svatého, *Ducha pravdy*, který zjevuje Krista, vtělené Slovo a současně otevírá srdce každého pro Slovo spásy; tak nás uvádí do celé Pravdy. Příští rok, 2007, budeme medítovat nad veršem z Janova evangelia: „Jako já jsem miloval vás, tak i vy se milujte navzájem“ (13,34). Budeme moci ještě hlouběji objevit, že Duch svatý je *Duchem lásky*, který nám vlévá boží lásku a činí nás vnímavými pro hmotné i duchovní potřeby bratří a sester. Na svém putování nakonec dospějeme až na světové setkání v roce 2008, jehož téma zní: „Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky.“ (Sk 1,8)

Už nyní, v atmosféře neustálého naslouchání Božímu slovu, vzývejte, drazí mladí přátelé, Ducha svatého, *Ducha odvahy a svědectví*, aby vám dal sílu bez bázně hlásat Evangelium až na konec světa. Maria, která ve Večeřadle společně s apoštolý očekávala den Letnic, ať vám je matkou i průvodkyní. Ať vás naučí slovo Boží přijmout, uchovávat a medítovat ho ve svém srdci (srov. Lk 2,19), jak to ona během celého svého života dělala. Ať vás povzbuzuje, abyste ve svém životě Pánu v „poslušnosti víry“ řekli „ano“. Ať vám pomáhá, abyste zůstali pevní ve víře, vytrvalí v naději, stálí v lásce, stále poslušní Božímu slovu. Jsem s vámi spojen v modlitbě a ze srdce vám žehnám.

Vatikán, 22. února 2006, svátek Stolce svatého apoštola Petra.

BENEDICTUS PP. XVI